7de Jaargang. Curaçao den 21n Juni 1890 N° 338

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

WEGGEZONDEN EN GEBROKEN.

Dat is de indruk, die uit de artikelen der fransche bladen wordt meegenomen, waar zij het aftreden en den tegenwoordigen toestand van Bismarck bespreken.

Nog maar weinige weken geleden werd de naam van dien grooten staatsman door allen met een zekeren eerbied op de lippen genomen: zijn vrienden en vereerders hoopten hem weldra weder op te zien treden in het politieke leven; het Heerenhuis, de Rijksdag zouden hem spoedig weder, zij het ook in andere verhouding, in hun midden zien—en nu, nu schijnt dat alles voorbij te zijn, nu komen zijn intiemen, die hem van nabij op Friederichsruhe gadeslaan, luide verkondigen, dat de ijzeren kanselier voor goed van het politiek tooneel verdwenen en op zijn buiten zoo goed als "springlevend begraven" is.

Die onthullingen mogen zijn intiemen vrienden evenmin als Bismarck zelven tot eer verstrekken, vrij zeker is het, na al wat in de laatste weken over Bismarcks wrevel werd vernomen, dat zij waarheid bevatten.

Vooral is veler oog gevallen op een artikel in Figaro, waarin een zijner correspondenten, die in 's prinsen onmiddelijke nabijheid schijnt te verkeeren, een blik doet slaan in de binnenzalen van Friederichsruhe en getuigen doet zijn van wat daar over politiek en den duitschen keizer vooral gedacht en gesproken wordt.

Volgens dien correspondent heeft vorst Bismarck, na zijn „wegzending"—dat woord gebruikt hij nu immer—zich in een diepe afzondering begeven; langzamerhand heeft hij zich vertoond en nu en dan bezoek ontvangen. Toch hoort men bij die gelegenheden niet veel belangrijks: aan zijn vrienden klaagt hij zijn nood. „Sinds men mij de teugels uit de hand heeft genomen, sinds ik van mijn hoogen zetel ben afgedaald denk ik niet meer aan de toekomst en heeft het heden geen waarde meer voor mij." Zoo spreekt hij tot hen, die sinds lang in zijn omgeving zijn.

Inderdaad houdt het verleden Bismarck meer bezig dan de gebeurtenissen van den dag. In oogenblikken dat zijn toorn niet wordt opgewekt, is hij treurig, ja, bijna sentimenteel. „Ik heb voor een volk geleefd, het wordt tijd dat ik mij aan de mijnen toewijd — ik zal niet meer veranderen." En heeft hij een paar zulke gedachten uitgesproken, dan blijft hij kwartieren lang nadenken en niemand waagt het hem te storen: vorstin Bismarck zorgt er voor, dat men hem zelfs niet nadert. Iederen morgen gaat hij uit wandelen op zijn lustverblijf en verklaart bij zijn thuiskomst iedermaal, dat hij terug wil keeren naar Berlijn. Maar als de avond valt laat hij die gedachte weder varen en bepaalt er zich toe aan den keizer te schrijven; nu wel niet zooveel malen als kort na zijn „wegzending," maar toch nog dikwerf genoeg.

Meermalen spreekt hij over keizer Wilhelm II en altijd meer met medelijden dan in toorn. Na het lezen van een brief of een dagbladartikel heeft men hem honderdmaal hooren zeggen: „Ik beklaag dien jongen man." Nog maar kort geleden zei hij: „Die jonkman lijkt een jonge jachthond, die iedereen nablaft, die aan alles ruikt, die aan alles raakt en die ten slotte de grootste wanorde in huis veroorzaakt,—al is dat huis ook nog zoo groot.

Nooit vlamt echter zijn toorn op als hij over zijn souverein spreekt. Tot bewijs haalt de correspondent nog een paar gezegden over den keizer aan, die hij ten beste gaf op een avond na tafel, toen er bijna niemand op het slot was. „Ik geloof, sprak Bismarck, dat den keizer het slachtoffer is van den loop der historie, dien hij had kunnen keeren door een rustige regeering, zonder te schitteren, indien hij slechts voorzichtig voort wilde gaan op den reeds aangewezen weg en Duitschland de vruchten liet genieten van de voordeelen in 1870 behaald. Men mag nog aan niets raken. Indien men aan het gebouw begint te tornen, indien één steen valt door een vrijwilligen stoot, dan zullen de anderen ook vallen, ook die men niet wilde omverhalen, ook die slechts hielden door de anderen die men weggestooten heeft. Dan zal er een instorting volgen, die niets zal kunnen tegenhouden. En het gebouw met wijsheid opgetrokken en tot nu met moeite staande gehouden zal dan helaas! tot puin vervallen."

De binnenlandsche politiek van Duitschland laat Friederichsruhe evenmin met rust. Daar wordt dikwijls over gesproken en men vraagt zich af, wat er gebeuren zal, indien 't zóó voortgaat. De bezoekers, allen vrienden en groote bewonderaars van den prins spreken over de wijsheid en de voorzichtigheid, die nu niet meer voorzit in den Raad van State, en dikwerf blijft Bismarck er een antwoord op schuldig. Kort na Paschen echter sprak hij vrij lang over dit onderwerp.

"De keizer, zei hij, is dwaas noch kwaadwillig. Hij wil het goede, maar hij wil te veel in eens. Op te veel plaatsen legt hij vuur aan, om hen, die kou lijden te verwarmen. Hij zal den brand niet kunnen voorkomen. Het vuur zal ook raken aan wat hij behouden wilde. Hij heeft kracht genoeg om te beginnen, maar hij gaat te vlug vooruit, hij zal buiten adem raken onderweg en de baan niet ten einde brengen, die hij zich afgebakend meende. Hij denkt een paar verteerde steenen uit den staatsmuur, dien hij repareeren wil, te kunnen verwijderen, maar de fondamenten zijn niet vast, niet gesloten genoeg, zij kunnen die herstellingen niet dragen. Hij vergeet, dat hij, de keiker ook een der steenen van den ouden muur is: raakt hij aan den muur, dan raakt hij aan den keizer. Het beste was het dien muur omver te halen en een nieuwen op te trekken. Maar dat is het werk van een volgende eeuw."

Een paar dagen later sprak men over de toekomst: het was na 't souper. Vorst Bismarck beleefde een treurige dag, een dag vol *wehemuth*. De conversatie vlotte niet; het was stil toen de prins, zonder dat men hem ondervroeg, eensklaps zeide:

"De toekomst? Ik weet niet wat zij brengen zal. Niemand, wie dan ook, kan er iets meer tegen doen. Als een kogel uit het geweer vliegt, volgt hij zijn loop: zoo zullen de gebeurtenissen hun loop volgen, zonder dat iets dien kan tegenhouden. De keizer gehoorzaamt aan den invloed van niemand; hij gaat voort met den stroom, die hem meesleept.

"Daar schuilt persoonlijke ijdelheid in zijn daden..... 't is mogelijk, maar hij is niet kwaadwillig." En na een oogenblik zwijgens vervolgde hij, als tot zichzelven sprekende: "wat coquetterie, jong, oppervlakkig, maar wat hem in de toekomst duur te staan zal komen."

Zoo denkt en spreekt men, volgens genoemden correspondent, op Friederichsruhe. "Bismarck meent, dat hij zijn werk volbracht, dat hij genoeg heeft gestreden en wanneer nog eenige staatspapieren in orde gebracht zijn, zal hij inderdaad gaan rusten. Een man als hij betuigt niet; hij weerstaat zoolang hij kan en vermag hij niet meer, dan valt hij, als een oude eik in een reuzenwoud. Nu leeft hij te midden der zijnen — en die dit leven van nabij gadeslaan, worden er door getroffen. De uniform, die hij zoolang droeg, heeft hij afgelegd. Eer en roem hebben geen waarde meer voor hem. Nog weinig tijds en hij zal gelukkig zijn: de wonden die aan zijn eigenliefde geslagen zijn zullen dan geheeld en zijn rust onverstoorbaar zijn."

Leo en het militairisme.

In de Troonrede, waarmee de Duitsche keizer den 6en Mei ll. den Rijksdag geopend heeft, werd natuurlijk weer een wetsontwerp tot versterking van het leger aangekondigd. Natuurlijk, zeggen wij, niet alleen omdat het ten naaste bij een vaste gewoonte is geworden, dat ieder jaar nieuwe sommen tot uitbreiding der ontzaglijke Duitsche legermacht worden aangevraagd. Maar ook, omdat het in de tegen-

FEUILLETON.

Tiddo Winnengha

1277.

Continuación.

¡O! ¡e terrible dos dia di pascu anochi ta te ainda grabá coe letter di sanger den su alma despedazada........!

El, Ipma, tabata es un di último koe a abandona e dijknan arrastrá pa lamar, i apenas él tabatin tempoe di hizá su roemán muhé riba su schouder pa nan salvá dje morto certero...... El a tende Itta suspirá i kehá, i esai tabata traspasá su corazón manera un spada scherpi. Como hornalero él a trahá pa gana pida pam pa Itta, pa el proporcionéle un aposento chikito, camina e pobercita por yorá i rezá na silencio. ¡Ai! él a mirá e flor delicada, marchita........ su constitución tabata demasiado miná, i paso á paso e vida tabata anikilando.

Parcé koe toer vigor di vida a extingui awor den Ipma; pasobra su wowonan a hundi, color di su cara descalda a bira geel; su pasonan ta pisá i cansá i trabao ta cayéle duroe. Den soledad i silencio él ta pasa su dia: i si un voz amiga bin arrankéle fo di su profunda meditación, anto e ora ayí lágrima copiosa tabata banja su cara pálida. I anochi, despues di trabao, bo por a miréle penetrá den cementerio, miréle yorando arrodijá delanti di un cruz di paloe colocá na cabez di un tumba chikita. E cruz ayí, él mes a plantéle dia Itta a droemi e sonjo eterno.

E tumba i cas di Senjor tabata su único consuelo. I ayí mucho suspiro elevá na pia di trono di Altísimo, mucha súplica na corazón dje Mama di dolor; i ayí sô també su alma tabata fortificá i animá, i él tabata haya forza pa sobreyevá su suerte fatal coe resignación i paciencia. Di poer si parcé koe toer hende a desconocé lo ke ta conmiseración, pa nan ocupá puramente di nan propio interés.

Riba un hermoso merdía di primavera, e anterior habitantenan di Jansum i Reyde a reuní riba e plaza rondó di misa dje aldea, camina nan tabata traha como hornalero. Vesper tabata bai caba i nan a lográ convencé Ipma, pa él huntoe coe nan haci un último esfuerzo i pa excitá e aldeanonan di doena un apoyo, afin koe nan arrancá e tera inundá fó di poder dje lamar destructora. ¡Ai! asina tantoe bê nan a implora caba i e mes favor, asina incesantemente nan a suplicá ayudo i apoyo bao di condición di satisface toer gastoe é indemnización, tan pronto koe nan ta na posibilidad di traha nan mes coenucoe......Ma toer tabata en vano. Semper nan tabata haya pa respondi, koe ningún dje aldeanonan tin obligación di contribuí pa reparación dje dijknan, visto koe nan terrenonan no ta droemi cerca Eems; koe nan sô anto bai coeminsá nan trabao. I ora e desdichadonan manifestá nan pobreza, nan miseria, nan forza insuficiente, e ora ayí anto nan tabata haya pa contestación, e respondi bárbaro: "¡si ta sina! ¡bende nos boso terrenonan, i nos lo disponé di nan manera ta parcé nos!"

Tabata Tiddo Winnengha koe tabata hincá e respondi ayí den boca dje aldeanonan. Demonio di avaricia i di venganza a toema posesión di su alma. Coe vista codiciosa él tabata mira cada coenucoe bonito, cada mondi bon cerá di otro hende, i hopi bê él a sabi di emplea astucia pa él hayele cumprá pa un precio escandaloso. Ta p' esai koe nan toer tabatin miedo di dj' éle; ta p' esai koe mucho dje aldeanonan, pa compasivo koe nan por tabata, nan no por a cooperá na composición dje tahamarnan di Eems. El a calculá koe e miserable número di refugiadonan di Jansum i Reyde lo no por tin hamás e posibilidad di disputa coe e elemento despiadado, actual donjo di nan propiedad, i él tabata alimentá e firme esperanza di obligá nan pa medio di privación i di trabao pisa, di bendé nan posesiónnan koe di poer si nan no por habitá ni cultivá. Di asina manera lo él haya un tera magnífica pa casi nada i lo él emplea e mes refugiadonan pa repará e dijknan destruí — i e desgraciadonan lo por yamá nan mes dichoso despues, di por trahá como pobre sirbidor, riba lo ke anteriormente tabata nan propiedad. El a yegá di priminti di hari den desgracia di Ipma, — i él a mantené su palabra.

Esai tabata satisfactorio pa su corazón inhumano; i coe frecuencia, na ceramentoe di anochi el sô tabata camna riba e dyknan más aden contemplando coe un sonrisa satánica di alegria e elemento cruel koe tabata boela moehá su

a caba di aproba, coe 343 voto contra 160, e lei riba tarifanan nobo koe Mr Meline a presentá.

Toer courant en general ta aprobá e manifiesto koe duque di Orleans a publicá na su yegada na Inglaterra.

Berlín.— Príncipe di corona di Italia a yega aki. Mayor Wissman a yegá Suez.

Londres. — Subsecretario dt Estado na departamento di R. R. E. E. a manifestá den Cámara koe lo él sostené e *statu quo* den Inglaterra i Alemania, durante negociacionnan riba e asuntonan di Africa.

New-York. — Tres ciento comerciante importador a bai Washington bai protestá, contra e tarifanan di Mackenley. Hopi miembro den Senado a haci oposición i nan ta kere koe e *bill* lo ta enteramente trocá promer koe el ta aprobá.

Recibi dia 13 di Junio.

Paris.—Ministro Ribot, papiando di deseo koe Francia tini di conservá e relaccionnan cordial coe Inglaterra, a bisa, koe sin embargo gobierno francés mester protestá contra e nación koe á la fin kier fihéle na Egipto.

Cámara a aprobá e resolución pa conservá e edificio di maquineria di última exposición.

Berlín.— Von Caprivi ta di opinion koe kitamentoe dje sistema di paspoort na Alsacia-Lorena, ta peligroso.

Londres. — Den sesión di accionistanan di canal di Suez, tené na Paris, informe di 1889 tabata leza.

Beneficio dje anja ayí ta 47,212,925 franc. Un dividendo di 85 franc pa cada acciún lo ta repartí. E informe ta aprobá coe 1244 voto contra 200.

VERSCHEIDENHEDEN.

Men zegt wel eens: "er bestaat niets nieuws onder de zon," maar het geval, dat hier volgt, is tocht wel nieuw te noemen.

Een horlogemaker in Alençon bood onlangs een zijner klanten een horloge aan voor een prijs, dien eenieder, zelfs al was hij reeds in het bezit van een uurwerk, moest doen watertanden, nl. 40 perc. beneden de werkelijke waarde. Op de vraag, hoe hij in staat was voort te gaan met tegen zulke lage prijzen te verkoopen, antwoordde hij: "O, dat is zeer eenvoudig: ik heb ze van een dierentemmer gekocht, die dezer dagen hier aangekomen is en voorstellingen geven wil. Hij had in Genève goede zaken gemaakt en kwam op den inval om onderweg met smokkelen nog een Kapitaaltje er bij te verdienen. Om de waakzaamheid der douanen te verschalken, vond hij geen beter middel dan zijne in Genève aangekochte horloges goed te omwikkelen en ze onder het stroo van zijne leeuwin en van zijn tyger te verbergen, met welken dieren alleen hij het voorrecht had op vertrouwelijken voet om te gaan.

Op de grenzen werd de bagage van den eigenaar der menagerie allerzorgvuldigst nagezien. Het kwam echter niet bij de douanen in de gedachten op om ook de kooien der dieren van binnen te onderzoeken.

ADVERTENTIEN.

7de JAARGANG. CURAÇAO DEN 21n JUNI 1890 N° 338

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.
UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIJS.

E Coerant aki ta sali toer Dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel, fl 0,50 cada regel mas fl. 0,07½.

WEGGEZONDEN EN GEBROKEN.

Dat is de indruk, die uit de artikelen der fransche bladen wordt meegenomen, waar zij het aftreden en den tegenwoordigen toestand van Bismarck bespreken.

Nog maar weinige weken geleden werd de naam van dien grooten staatsman door allen met een zekeren eerbied op de lippen genomen; zijn vrienden en vereerders hoopten hem weldra weder op te zien treden in het politieke leven; het Heerenhuis, de Rijksdag zouden hem spoedig weder, zij het ook in andere verhouding, in hun midden zien—en nu, nu schijnt dat alles voorbij te zijn, nu komen zijn intiemen, die hem van nabij op Friederichsruhe gadeslaan, luide verkondigen, dat de ijzeren kanselier voor goed van het politiek tooneel verdwenen en op zijn buiten zoo goed als "springlevend begraven" is.

Die onthullingen mogen zijn intiemen vrienden evenmin als Bismarck zelven tot eer verstrekken, vrij zeker is het, na al wat in de laatste weken over Bismarcks wrevel werd vernomen, dat zij waarheid bevatten.

Vooral is veler oog gevallen op een artikel in Figaro, waarin een zijner correspondenten, die in 's prinsen onmiddelijke nabijheid schijnt to verkeeren, een blik doet slaan in de binnenzalen van Friederichsruhe en getuigen doet zijn van wat daar over politiek en den duitschen keizer vooral gedacht en gesproken wordt.

Volgens dien correspondent heeft vorst Bismarck, na zijn „ wegzending"—dat woord gebruikt hij nu immer—zich in een diepe afzondering begeven; langzamerhand heeft hij zich vertoond en nu en dan bezoek ontvangen. Toch hoort men bij die gelegenheden niet veel belangrijks; aan zijn vrienden klaagt hij zijn nood. „Sinds men mij de teugels uit de hand heeft genomen, sinds ik van mijn hoogen zetel ben afgedaald denk ik niet meer aan de toekomst en heeft het heden geen waarde meer voor mij." Zoo spreekt hij tot hen, die sinds lang in zijn omgeving zijn.

Inderdaad houdt het verleden Bismarck meer bezig dan de gebeurtenissen van den dag. In oogenblikken dat zijn toorn niet wordt opgewekt, is hij treurig, ja, bijna sentimenteel. „Ik heb voor een volk geleefd, het wordt tijd dat ik mij aan de mijnen toewijd — ik zal niet meer veranderen." En heeft hij een paar zulke gedachten uitgesproken, dan blijft hij kwartieren lang nadenken en niemand waagt het hem te storen: vorstin Bismarck zorgt er voor, dat men hem zelfs niet nadert. Iederen morgen gaat hij uit wandelen op zijn lustverblijf en verklaart bij zijn thuiskomst iedermaal, dat hij terug wil keeren naar Berlijn. Maar als de avond valt laat hij die gedachte weder varen en bepaalt er zich toe aan den keizer te schrijven; nu wel niet zooveel malen als kort na zijn „wegzending," maar toch nog dikwerf genoeg.

Meermalen spreekt hij over keizer Wilhelm II en altijd meer met medelijden dan in toorn. Na het lezen van een brief of een dagbladartikel heeft men hem honderdmaal hooren zeggen: „Ik beklaag dien jongen man." Nog maar kort geleden zei hij: „Die jonkman lijkt een jonge jachthond, die iedereen nablaft, die aan alles ruikt, die aan alles raakt en die ten slotte de grootste wanorde in huis veroorzaakt, al is dat huis ook nog zoo groot.

Nooit vlamt echter zijn toorn op als hij over zijn souverein spreekt. Tot bewijs haalt de correspondent nog een paar gezegden over den keizer aan, die hij ten beste gaf op een avond na tafel, toen er bijna niemand op het slot was. „Ik geloof, sprak Bismarck, dat den keizer het slachtoffer is van den loop der historie, dien hij had kunnen keeren door een rustige regeering, zonder te schitteren, indien hij slechts voorzichtig voort wilde gaan op den reeds aangewezen weg en Duitschland de vruchten liet genieten van de voordeelen in 1870 behaald. Men mag nog aan niets raken. Indien men aan het gebouw begint te tornen, indien één steen valt door een vrijwilligen stoot, dan zullen de anderen ook vallen, ook die men niet wilde omverhalen, ook die slechts hielden door de anderen die men weggestooten heeft. Dan zal er een instorting volgen, die niets zal kunnen tegenhouden. En het gebouw met wijsheid opgetrokken en tot nu met moeite staande gehouden zal dan helaas! tot puin vervallen."

De binnenlandsche politiek van Duitschland laat Friederichsruhe evenmin met rust. Daar wordt dikwijls over gesproken en men vraagt zich af, wat er gebeuren zal, indien 't zóó voortgaat. De bezoekers, allen vrienden en groote bewonderaars van den prins spreken over de wijsheid en de voorzichtigheid, die nu niet meer voorzit in den Raad van State, en dikwerf blijft Bismarck er een antwoord op schuldig. Kort na Paschen echter sprak hij vrij lang over dit onderwerp.

"De keizer, zei hij, is dwaas noch kwaadwillig. Hij wil het goede, maar hij wil te veel in eens. Op te veel plaatsen legt hij vuur aan, om hen. die kou lijden te verwarmen. Hij zal den brand niet kunnen voorkomen. Het vuur zal ook raken aan wat hij behouden wilde. Hij heeft kracht genoeg om te beginnen, maar hij gaat te vlug vooruit, hij zal buiten adem raken onderweg en de baan niet ten einde brengen, die hij zich afgebakend meende. Hij denkt een paar verteerde steenen uit den staatsmuur, dien hij repareeren wil, te kunnen verwijderen, maar de fondamenten zijn niet vast, niet gesloten genoeg, zij kunnen die herstellingen niet dragen. Hij vergeet, dat hij, de keiker ook een der steenen van den ouden muur is: raakt hij aan den muur, dan raakt hij aan den keizer. Het beste was het dien muur omver te halen en een nieuwen op te trekken. Maar dat is het werk van een volgende eeuw."

Een paar dagen later sprak men over de toekomst; het was na 't souper. Vorst Bismarck beleefde een treurige dag, een dag vol *wehemuth*. De conversatie vlotte niet; het was stil toen de prins, zonder dat men hem ondervroeg, eensklaps zeide:

" De toekomst? Ik weet niet wat zij brengen zal. Niemand, wie dan ook, kan er iets meer tegen doen. Als een kogel uit het geweer vliegt, volgt hij zijn loop: zoo zullen de gebeurtenissen hun loop volgen, zonder dat iets dien kan tegenhouden. De keizer gehoorzaamt aan den invloed van niemand; hij gaat voort met den stroom, die hem meesleept.

" Daar schuilt persoonlijke ijdelheid in zijn daden..... 't is mogelijk, maar hij is niet kwaadwillig." En na een oogenblik zwijgens vervolgde hij, als tot zichzelven sprekende: " wat coquetterie, jong, oppervlakkig, maar wat hem in de toekomst duur te staan zal komen."

Zoo denkt en spreekt men, volgens genoemden correspondent, op Friederichsruhe. "Bismarck meent, dat hij zijn werk volbracht, dat hij genoeg heeft gestreden en wanneer nog eenige staatspapieren in orde gebracht zijn, zal hij inderdaad gaan rusten. Een man als hij betuigt niet; hij weerstaat zoolang hij kan en vermag hij niet meer, dan valt hij, als een oude eik in een reuzenwoud. Nu leeft hij te midden der zijnen — en die dit leven van nabij gadeslaan, worden er door getroffen. De uniform, die hij zoolang droeg, heeft hij afgelegd. Eer en roem hebben geen waarde meer voor hem. Nog weinig tijds en hij zal gelukkig zijn: de wonden die aan zijn eigenliefde geslagen zijn zullen dan geheeld en zijn rust onverstoorbaar zijn."

Leo en het militairisme.

In de Troonrede, waarmee de Duitsche keizer den 6en Mei ll. den Rijksdag geopend heeft, werd natuurlijk weer een wetsontwerp tot versterking van het leger aangekondigd. Natuurlijk. zeggen wij, niet alleen omdat het ten naaste bij een vaste gewoonte is geworden, dat ieder jaar nieuwe sommen tot uitbreiding der ontzaglijke Duitsche legermacht worden aangevraagd. Maar ook, omdat het in de tegen-

---

FEUILLETON.

Tiddo Winnengha

1277.

Continuación.

¡O! ¡e terrible dos dia di pascu anochi ta e ainda grabá coe letter di sanger den su alma despedazada........!

El, Ipma, tabata es un di último koe a abandoná e dijknan arrastrá pa lamar, i apenas él tabatin tempoe di hizá su roemán muhé riba su schouder pa nan salvá dje morto certero....... El a tende Itta suspirá i kehá, i esai tabata traspasá su corazón manera un spada scherpi. Como hornalero él a trahá pa gana pida pam pa Itta, pa el proporcionéle un aposento chikito, camina e pobercita por yorá i rezá na silencio. ¡Ai! él a mirá e flor delicada, marchita....... su constitución tabata demasiado miná, i paso á paso e vida tabata anikilando.

Parcé koe toer vigor di vida a extingui awor den Ipma; pasobra su wowonan a hundi, color di su cara descaida a bira geel; su pasonan ta pisá i cansá i trabao ta cayéle duroe. Den soledad i silencio él ta pasa su dia; i si un voz amiga bin arrankéle fo di su profunda meditación, anto e ora ayí lágrima copiosa tabata banja su cara pálida. I anochi, despues di trabao, bo por a miréle penetrá den cementerio, miréle yorando arrodiljá delanti di un cruz di paloe colocá na cabez di un tumba chikita. E cruz ayí, él mes a plantéle dia Itta a droemi e sonjo eterno.

E tumba i cas di Senjor tabata su único consuelo. I ayí mucho suspiro elevá na pia di trono di Altísimo, mucha súplica na corazón dje Mama di dolor; i ayí sô també su alma tabata fortificá i animá, i él tabata haya forza pa sobreyevá su suerte fatal coe resignación i paciencia. Di poer si parcé koe toer hende a desconocé lo ke ta conmiseración, pa nan ocupá puramente di nan propio interés.

Riba un hermoso merdía di primavera, e anterior habitantenan di Jansum i Reyde a reuní riba e plaza rondó di misa dje aldea, camina nan tabata traha como hornalero. Vesper tabata bai caba i nan a lográ convencé Ipma, pa él huntoe coe nan haci un último esfuerzo i pa excitá e aldeanonan di doena un apoyo, afin koe nan arrancá e tera inundá fó di poder dje lamar destructora. ¡Ai! asina tantoe bê nan a implora caba e mes favor, asina incesantemente nan a suplicá ayudo i apoyo bao di condición di satisface toer gastoe é indemnización, tan pronto koe nan ta na posibilidad di traha nan mes coenucoe.......Ma toer tabata en vano. Semper nan tabata haya pa respondi, koe ningún dje aldeanonan tin obligación di contribuí pa reparación dje dijknan, visto koe nan terrenonan no ta droemi cerca Eems; koe nan sô anto bai coeminsá nan trabao. I ora e desdichadonan manifestá nan pobreza, nan miseria, nan forza insuficiente, e ora ayí anto nan tabata haya pa contestación, e respondi bárbaro: "¡si ta sina! ¡bende nos boso terrenonan, i nos lo disponé di nan manera ta parcé nos!"

Tabata Tiddo Winnengha koe tabata hincá e respondi ayí den boca dje aldeanonan. Demonio di avaricia i di venganza a toema posesión di su alma. Coe vista codiciosa él tabata mira cada coenucoe bonito, cada mondi bon cerá di otro hende, i hopi bê él a sabi di empleá astucia pa él hayele cumprá pa un precio escandaloso.

Ta p' esai koe nan toer tabatin miedo di dj' éle; ta p' esai koe mucho dje aldeanonan, pa compasivo koe nan por tabata, nan no por a cooperá na composición dje tahamarnan di Eems. El a calculá koe e miserable número di refugiadonan di Jansum i Reyde lo no por tin hamás e posibilidad di disputa coe e elemento despiadado, actual donjo di nan propiedad, i él tabata alimentá e firme esperanza di obligá nan pa medio di privación i di trabao pisa, di bendé nan posesiónnan koe di poer si nan no por habitá ni cultivá. Di asina manera lo él haya un tera magnífica pa casi nada i lo él emplea e mes refugiadonan pa repará e dijknan destruí — i e desgraciadonan lo por yamá nan mes dichoso despues, di por trahá como pober sirbidor, riba lo ke anteriormente tabata nan propiedad. El a yegá di priminti di hari den desgracia di Ipma, — i él a manené su palabra.

Esai tabata satisfactorio pa su corazón inhumano; i coe frecuencia, na ceramentoe di anochi el sô tabata camna riba e dyknan más aden contemplando coe un sonrisa satánica di alegria i elemento cruel koe tabata boelé mohé su

woordige omstandigheden niet anders kan. De reden, waarom het leger op voet van... vrede nogmaals moest vermeerderd worden, lag, naar de keizer zeide, hierin dat sedert de jongste Duitsche legerinrichting vast gesteld was, naburige mogendheden haar strijdkrachten alweer hebben opgevoerd, zoodat Duitschland, wil het zich niet laten overvleugelen, wel genoodzaakt is, met die versterking gelijken tred te houden. In officieuze bladen werd uitgerekend dat Frankrijk op het oogenblik, als de nood aan den man mocht komen, 4.125.000 behoorlijk geoefende soldaten op de been kan brengen; terwijl Duitschland daarentegen, dat toch negen millioen meer inwoners telt, maar over 3.350.000 man beschikt. Dit kan natuurlijk zoo niet blijven. Wil Duitschland gerust zijn, dan dient het minstens een even groot leger onder de wapenen te hebben, als „ de erfvijand. ” Dan eerst staan de kansen gelijk. Maar wat nu, als de „ erfvijand, ” ziende dat zijn krijgstoerustingen aan gene zijde van den Rijn weer overtroffen zijn, opnieuw zijn strijdkrachten tot een hooger cijfer brengt? Dan zal de mededinger vanzelf weer moeten volgen, en alzoo zal het een eindelooze wedstrijd blijven tot handhaving van een vrede, die bij slot van rekening zwaarder op beide volken drukt dan een geweldige oorlog, die te spoediger zal uitgewoed zijn, naarmate hij met grooter felheid zal worden gevoerd. Van beide zijden is reeds de algemeene dienstplicht ingevoerd; er zit dus niets anders op, om de legers op voet van vrede telkens tot een hooger cijfer op te drijven, dan de manschappen langer onder de wapenen te houden. Ten laatste zal ieder mannelijk inwoner, die er maar eenigszins de kracht toe heeft, den ransel dragen, en blijven voor den landbouw en de nijverheid, voor de kunsten des vredes slechts grijsaards en kinderen.

Het is duidelijk dat die noodlottige wedstrijd in manschappen, geweren en kanonnen niet tot in het oneindige kan worden voortgezet. Er moet op den duur een einde aan komen, zij het door een geweldige botsing, waarbij de een der mededingers den ander voor den grond werpt en hem voor een poos den voet op den nek zet; hetzij — wat oneindig verstandiger zou zijn— dat beiden zich onderling verstaan omtrent een ontwapening tot op gelijke hoogte.

Amerika geeft de oude wereld het voorbeeld van een dergelijke overeenkomst tusschen de verschillende Staten, waardoor niet alleen bloedige botsingen in de toekomst vermeden kunnen worden, maar tevens de afzonderlijke staten ontheven kunnen worden van den verpletterenden last der staande legers.

Met het oog op de schrikbarende opdrijving der legersterkte in Europa en de verblijdende totstandkoming van een scheidsgerecht tusschen de verschillende Amerikaansche staten, verdient vooral de aandacht wat de Heilige Vader onlangs gezegd heeft tot den reporter der *New-York Herald* die in audiëntie bij Z. H. werd toegelaten. Leo XIII, de groote vredevorst, wiens geheele regeering een aaneenschakeling is geweest van pogingen tot verzoening, besprak het vreeselijk verschijnsel van het onverzadelijk militairisme, dien vloek onzer eeuw.

„ Dat die ontzaglijke legers bestaan, ” zeide hij, „ is een bron van leed en droefheid voor den Heiligen Stoel. Het soldatenleven is schadelijk voor de jeugd. Zij wordt daardoor omringd met ruwe en onzedelijke invloeden. Het dooft haar geestelijk leven uit of althans het onderdrukt en verlaagt dat.

„ Die legers hebben nog een ander noodlottig gevolg: zij verslinden den rijkdom der volken. Zoolang Europa met soldaten zal opgevuld zijn, zal het den landbouw aan armen ontbreken en zullen de volken onder belastingen verpletterd worden.

„ Die legers verarmen Europa. Zij zetten de volken tegen elkander op door de nationale ijverzucht, haat en wraakzucht te onderhouden. ”

Wat Leo XIII hier in korte woorden aan den verslaggever van het Amerikaansche blad heeft gezegd, is niets anders dan wat reeds meermalen in bewonderenswaardige encyclieken werd uiteengezet, namelijk de bestendige leering der Kerk, die altijd een afschuw van oorlog en bloedvergieten heeft gehad, en overeenkomstig de voorschriften van het Evangelie steeds de broederlijke liefde heeft gepredikt.

En de H. Vader heeft zich niet tot woorden alleen bepaald, maar bij elke gelegenheid door daden getoond, hoe het hem aan het hart ligt, de geschilpunten tusschen de volken uit den weg te ruimen en den algemeenen vrede te verzekeren. Door zijn optreden als scheidsrechter in het geschil omtrent de Carolinen-eilanden heeft hij koningen en keizers den weg gewezen om onderlinge geschillen te beslechten, zonder tot het brutale geweld van bajonnetten en kanonnen hun toevlucht te nemen.

Alleen door de toepassing van dit christelijke en eenig gezonde denkbeeld kan op den duur de vrede verzekerd worden. Zoolang daarentegen de regeeringen enkel vertrouwen schijnen te stellen in de reusachtige sterkte harer staande legers, zullen ook de vredelievendste verzekeringen den vrede niet kunnen waarborgen.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 13 dezer, is de Heer A. A. Nouel bevoegd verklaard tot de uitoefening van de genees-, heel- en verloskunde in deze kolonie.

— —

Bij Gouvernements-beschikking dd. 16 dezer N°. 415, is aan den Heer J. Fernandez, gouvernements-geneeskundige op het eiland *Aruba, met ingang van den 1 Juli e. k.*, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 16 dezer No. 416, is de bestaande quarantaine voor schepen komende uit de havens van *Italië*, opgeheven.

Aan het algmeen wordt bekend gemaakt, dat van af heden, dagelijks van zonsop- tot zonsondergang aan weerszijden van de haven bij de brug *“ Koningin Emma ”* van wege den concessionaris pontjes zullen gereed liggen, waarvan, gedurende den tijd dat de brug geopend is, kan worden gebruik gemaakt op dezelfde voorwaarden, welke voor de voetgangers over de Brug zijn vastgesteld.

Publieke inschrijving wegens de levering aan 's Lands magazijn alhier van :

p. m. 3000 kg. tarwemeel benoodigd tot het bakken van brood voor het Garnizoen enz.

Gegadigden gelieven op *a. s. Dinsdag den 24n.* dezer uiterlijk tot en met het vallen van het middagschot hunne inschrijvingsbiljetten vergezeld van monsters van eene hoeveelheid van minstens 1,5 k. g. meel, in wit papier gewikkeld, ter Administratie van Financiën te leveren; zullen de biljetten waarin de merken der vaten niet vermeld, de aan te biedene prijzen niet duidelijk, of wel doorgehaald of veranderd zijn, niet in aanmerking komen: voorts wordt bekend gemaakt dat voor *tarra* per vat zal worden afgetrokken het gemiddeld gewicht van drie vaten en dat de toekenning binnen 3 maal 24 uren na de inschrijving zal plaats hebben.

De belanghebbenden kunnen bij de opening der biljetten tegenwoordig zijn of wel zich doen vertegenwoordigen.

De gunning houdt het Bestuur zich voor en de leverantie zal geschieden overeenkomstig de bepalingen vervat in de Gouvernements beschikking van den 10 September 1853, N°. 470, P. B. N°. 5.

— Eergisteren is Zr. Ms. *Johan Willem Friso*, den 29sten Mei jl. op een oefeningstocht vertrokken, alhier teruggekeerd.

Op dien tocht had een voorval plaats. Bij gelegenheid, dat, negen dagen geleden, door de adelborsten de verjaardag van een hunner werd gevierd, stelden zij den schipper en den timmerman in de gelegenheid om op de gezondheid van den jarige te drinken, doch de onthaalden moeten zoodanig misbruik van de ter hunner beschikking gestelde dranken hebben gemaakt, dat de eene, de schipper, denzelfden dag overleden is en de andere den volgenden dag dood werd gevonden. Hunne lijken zijn met de gebruikelijke plechtigheid in zee geworpen. (*Vrijmoedige*)

In haar nummer van den 19 Juni ll. wijst *De Vrijmoedige* nogmaals op het bezigen van „ onhebbelijke en zedenkwetsende bewoordingen door het gepeupel op de openbare straat ” en doet daarbij „ een ernstig beroep op het Bestuur dezer Kolonie, om wettelijke bepalingen in het leven te roepen, ten einde zulke onhebbelijkheden met kracht te keer te gaan. ”

Wij juichen dit van harte toe en steunen haar beroep op het koloniaal Bestuur met alle macht, die in ons is. Ook wij herhalen onzen wensch, dien wij reeds zoo dikwerf uitdrukten, dat het Gouvernement krachtige maatregelen neme, om alle publiek onzedelijke handelingen en vermaken, als bijv. de tamboerdans tegen te gaan ; alle publieke vergrijpen tegen de zedelijkheid zoo streng mogelijk te straffen.

Wij nemen de vrijheid in opinie van *De Vrymoedige* te verschillen, wat betreft de oorzaak van de terecht gewraakte onzedelijke handelingen onder het mindere volk. Niet in het gemis van beschaving en onderwijs ligt, dunkt ons, de reden van dit kwaad. Die slechts een weinig met Curaçaosche toestanden bekend is, weet dat beschaving en onderwijs geen voldoende waarborgen zijn tegen onzedelijkheid. Onze meening is eerder, dat het goede voorbeeld ontbreekt, hetwelk door hen, die beschaving en wetenschap bezitten kan gegeven worden. Waar onder de oogen van het volk dergelijke schandelijk oneerbare tooneelen plaats grijpen, zooals er nog slechts weinige dagen geleden een geschiedde, daar verwachte men toch zoo spoedig geen verbetering op dit stuk onder de mindere klassen, ook al zoude men hen in de gelegenheid stellen volop van onderwijs en beschaving te kunnen genieten.

Wij willen hier verder niet op ingaan. Dit slechts herhalen wij, dat het goede voorbeeld van den beschaafden en onderwezen stand in zake der zedelijkheid meer vermag dan alle wetten en politieverordeningen.

Den heer Mr. Ed. I. Van Lier, praktizijn bij het hof van Justitie alhier, wenschen wij geluk met het zilveren jubilé van zijn doctoraat in de rechten.

Na een voorspoedige reis arriveerde hier heden morgen met de hollandsche boot de Z. E. W. Heer A. Frie, vergezeld van zeven Eerwaarde Zusters Franciscanessen en den Heer J. J. A. Capelle, onderwijzer.

Wij heeten hen hartelijk welkom op Curaçao.

NEDERLAND.

— Bij Zr. Ms. besluit van 10 Mei is benoemd tot raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden, mr. S. M. S. de Ranitz, thans raadsheer in het gerechtshof te 's-Hage.

— Z. M. de Koning heeft den gepensionneerden generaal majoor jhr. Klerck tot zijn adjudant-generaal benoemd en tot baron verheven minister Hartsen, tot het begin van Juni met verlof naar Wiesbaden vertrokken.

---

pia, como si fuera él tabata implorá su piedad i conmiseración. I ora dj' aleuw él drai mira e refleho di último rayonan di solo riba punta dje torenchinan di Jansum i Reyde, e ora ayí su pecho tabata exhalá un sonido ronco, i den djente él tabata bisa ; “¡ oenda ta awor e orguljosonan koe a tribí lamantá nan cabez contra Tiddo Winnengha ! ¡ Si ! ¡ manjan toer esai lo ta di mi propiedad!”

Sin embargo e dia ayí toer hende tabatin un esperanza alegre. Tabeta promer domingo despues di Pascu, i Tiddo a sintá na mesa di Senjor. E Dios di amor koe awe mainta a bahá den su corazón, lo encendé indudablemente e antorcha di amor koe parcé a extingui den su alma. Asina e desgraciadonan tabata keré ; i nan tabata kere asina coe e seguridad koe deseo di un cos apetecida sâ inspira nos. Hasta hopi dje aldeanonan mes tambe tabata dje opinión ayí, i secretamente nan a advertí Ipma, pa él spera Tiddo na salimentoe di Versper, i di haci principalmente uso dje disposición religiosa, koe mester tabata animéle e dia ayí.

Atá e portanan hanchoe di templo ta habrì, i e gran multitud di hende conociendo ó suponiendo obheto dje reunión ta hala un banda pa nan formá un círculo curioso i pa nan haya sabi com fin di cos lo ta. Porfin Tiddo a parcé, i ¡ Sí ! tabata net manera den su fisonomía tabatin un expresión sumamente amical. E desgraciadonan a rondonéle coe respeto i temor profundo ; nan a humiljá nan na su presencia i nan a suplicá su yudanza i cooperación pa nan recobrá nan terrenonan inundá pa lamar.

Mudo él a keda pará meimei dje multitud yorando i implorando, i él a fika ta observa e concurrencia. Ta un vista dolorosa di contemplá e infeliznan expulsá di nan propiedad i di nan cas, rancá fó di nan suelo patrio, privá di toer lo ke nan tabata posedé. Atá ayí na rodilja hombernan den flor di nan edad, pero enflakecido i bleek manera morto koe a toema nan esposa i jioenan ; atá ayí hobennan pará, largando na cabez orguljosa ta cologá bao di yugo pisá di servidumbre. Ancianonan temblando ta halza nan manoe secoe i nan ta papia di husticia di Dios koe ta paga i recompensá según mérito ; mientras viudanan debil, muhenan desconsolada, mozanan marchitá ta zak hizá jioenan chikitoe sunoe, pa nan moestra nan na e poderoro senjor. E aldeanonan, para na círculo, ta ketoe i yen di miedoe di Tiddo, ma sin embargo nan ta pasá manoe na nan cara pa secá e lágrima koe e espectáculo afligido ta rancá di nan wowo.

Te ainda Tiddo Winnengha no a papia ni un palabra. Toer hende por a ripará e batalja den su corazón. i e resplandor trankilo, reflehando de vez en cuando riba su frenta ennegrécida, tabata alimentá esperanza di nan ayí presente. Ipma a presentá awor su delanti ; hinter su curpa ta tembla visiblemente, i solamente convicción di lo ke él ta bai haci pa su companjeronan, a doenéle valor di papia.

—“ ¡ Tiddo ! ” asina él dici coe un voz conmovida : ! “ ¡ Tiddo ! un tempoe nos tabata amigo. Bo a kere koe mi a ofende bo ; ma mi no a cansá hamás di pidi Dios pa bo, i mi no a odiá bo nunca. Awor mi ta bini cerca bo no pa suplica bo un favor, pasobra pa mi mes no tin nada más sino tumba...... ¡ Ma mi ta pidi bo den nomber dje adorable Curpa i Sanger koe awé mainta mes bo a recibi, di tené compasión coe e pober hendenan aki ! ¡ Coe bo i bo amigonan yuda nos drechá e dyknan di Eems, i nos lo indemnizá bo i nos lo bendicioná bo como nos bienhechor ! ¿ Tiddo ! bo ta mira mi awor humiljá na bo presencia ; tendé yoramentoe dje infeliznan aki......¿ o mi no ta suficientemente castigá ainda ? ”

Coe ansia e concurrencia a keda ta spera Tiddo habri boca. Ma ya él a plooi su frenta, él a soeplá duroe él a zapatea riba yerbanan i hizando su moketa arriba, él a vomitá e palabranan cruel aki :

—“ ¡ Nó, nó, mi ta bisa bo ! Bo a yegá di tribi haci mi oposición ...... Koe Dios castigá mi, si ta coe mi consenti pa kende koe tá di poné manoe na e dyknan, sino te ora koe esnan di más adén tambe labá bai i koe mi terrenonan keda enteramente hogá bao di agua. ”

El a stop di papia i él a desaparecé bai na e otro banda di cementerio.

Toer hende tambe a keda ketoe, como aplasta bao dje maldición riba nan cabez. Silenciosamente Ipma i e otro hombernan a kita bai, mientras e muhénan a zak ta yorá i e ancianonan tabata pidi morto di bin caba ayí mes coe nan sufrimiento. E aldeanonan a alehá nan, ma nan no a tribi di expresá nan opinión.

Conclusión ta continuá.

's Gravenhage.— Vergezeld van zijne familie, kwam Zaterdag *31 Mei* de Heer N. van den Brandhof, gewezen Gouverneur van Curaçao, komende van Brussel, hier aan.

Aan het station werd hij door eenige bloedverwanten en vrienden verwelkomd.

BUITENLAND.

Italie.— Bij de Kamer is thans weder ingekomen het ontwerp tot secularisatie der kerkelijke liefdadigheid-instellingen, daar verschillende wijzigingen door den senaat in het wetsontwerp zijn aangebracht. Het laat zich aanzien, dat Crispi thans een ietwat minder hoogen toon zal aanslaan, dan hij de vorige maal gewoon was te doen. De nederlaag, die de minister in den senaat heeft geleden, heeft zijn prestige merkelijk verminderd Verschillende staatslieden hopen Crispi spoedig van zijn plaats te dringen. Zeer zeker zou de val van dezen minister voor Italië geen ramp, maar veeleer een uitkomst zijn.

— Als zeker wordt gemeld, dat Crispi voornemens is, afstand te doen van de portefeuille van binnenlandsch zaken, daar het aftreden van Bismarck zijn beheer van dit departement, naar zijn oordeel, thans minder noodzakelijk maakt.

— De H. Vader zal in de tweede helft dezer maand een consistorie houden, waarin drie of vier Cardinalen zullen benoemd worden, nl.: Mgr. Vannutelli, nuntius te Lissabon; Mgr. Mermillod, bisschop van Geneve, waarschijnlijk ook Mgr. Dunajewsky, aartsbisschop van Krakau, en misschien nog een Romeinsch prelaat.

— Naar aanleiding van de bewering, als zou de koepel van St. Pieter scheuren vertoonen, wordt gewezen op de eigenaardige manier, waarop in de vorige eeuw een dergelijk ongeval werd verholpen. Pater Boscowitz S. J., de beroemde slavische natuurkundige, bevond zich destijds te Rome. Hij gaf den raad, om den koepel een sterken ijzeren band te leggen, deze, vóór hij werd dicht geklonken, sterk te verhitten en dan aan zichzelven overtelaten. Terwijl hij afkoelde, zou hij zich met zooveel kracht samentrekken: dat de gespleten muurbrokken weder tot elkander zoude gebracht worden en een geheel zouden vormen van onvergelijkelijke vastheid. De uitkomst heeft onder alle opzichten aan de verwachtingen van den geleerde Jesuiet beantwoord en niet weinig bijgebracht om zijn naam bekend te maken.

— In eene der jongste Kamerzittingen is de heer Imbriani hevig uitgevallen tegen Oostenrijk, en zeide hij, dat het drievoudig verbond alleen wordt verdedigd door legeroversten als generaal Marselli, die nog nooit het vuur had gezien: zulke mannen alleen kunnen de slaafsche onderdanigheid van Italië aan Duitschland en Oostenrijk goedkeuren.

De zitting werd bij deze woorden te midden der grootste opgewondenheid geheven.

Generaal Marselli heeft getuigen gezonden naar den heer Imbriani, maar de zaak is vereffend, na de uitleggingen van den laatste.

Nog een vijand van het drievoudig verbond, de socialist Costa, is herkozen door het kiescollege van Bologna. Aangezien hij in de gevangenis zit, zal hij zijn zetel in de Kamer niet kunnen innemen.

Duitschland.—De student die in Februari jl. te Freiburg een studiegenoot in een duel doodelijk verwonde, is door de Jury tot twee jaar en drie maanden gevangenistraf veroordeeld; de zes getuigen zijn elk tot een half jaar hechtenis verwezen.

— Een incident, dat de goede betrekking dreigde te verstoren die tusschen Duitschland en Turkije bestaan en sedert het bezoek van Wilhelm II aan Abdul-Hamid in den jongsten herfst nog nauwer zijn toegehaald, is door het krachtig optreden der Duitsche diplomatie uit den weg geruimd. De politie te Constantinopel had een duitsch matroos onrechtmatig aangehouden en hem mishandeld hetgeen aanleiding gaf tot een energiek protest van de zijde van den gezant Radowitz, die van de Porte voldoening eischte. De Turksche Regeering gaf bevel, dat de *Zaptiehs* of politiedienaars gerechtelijk zouden vervolgd worden: en dit geschiedde.

Maar men heeft aan het proces van den beruchte Armeniër, Moessa bey gezien, wat de Ottomanische rechtspraak beteekend. De rechtbank sprak de Turksche beambten vrij. De heer Radowitz was daarmede niet tevreden en eischte, dat de schuldigen zouden gestraft worden, in bewoordingen, die indruk maakten. De Sultan vaardigde een *iradeh* uit, waarbij het geveld vonnis eenvoudig ongeldig verklaard, de rechters afgezet, en de vrijgesprokenen weer gevangen genomen werden. De minister van Justitie wist evenwel de uitvoering van het besluit te vertragen.

Vandaar nieuwe en zeer scherpe vertoogen van den Duitsche gezant, die thans dreigde met Duitschlands wraak. Het vooruitzicht, dat de Duitsche pantserschepen in den Bosphorus zouden komen, maakte den Sultan woedend. Hij zette den minister, Dievdet-pacha, alsmede den *mutessarif* van Pera af, en het recht zal nu zijn loop hebben. Deze voldoening was den Duitschen gezant genoegzaam, die persoonlijk den Sultan is gaan dank zeggen voor zijn krachtige houding, welke een betreurenswaardig verschil heeft weggenomen.

— De *Reichs-Anz.* behelst de wet, waarbij de wet van 4 Mei 1874 tot verbod der „onbevoegde uitoefening van priesters, met ingang van dinsdag 13 Mei wordt opgeheven.

— De leiders der socialistische partij in Duitschland hebben een nieuw plan. In plaats van den 1n Mei willen zij het volgende jaar den 1n zondag in die maand tot een algemeenen vacantiedag maken.

— Zooals de *Germania* en andere vertrouwbare Duitsche bladen meedeelden, was het vastgesteld, dat het eerstvolgende Duitsche katholieken-congres te Munchen zou gehouden worden. Wel scheen eerst de lichtgraaaktheid van den heer Lutz zich hiertegen te verzetten, maar ten slotte meende men dat ook deze zwarigheid uit den weg geruimd was. Nu bevatten tal van buitenlandsche bladen het volgende bericht, waarvan de groote ernst onmiddelijk in het oog springt.

De prins-regent heeft — natuurlijk op aanzoek van B.·. Lutz — aan den aartsbisschop een brief gericht, waarin hij zijn spijt (?!) uitdrukt, dat men op het denkbeeld is teruggekomen, te Munchen een katholiek congres te houden.

Dit congres, zegt hij, is niet geschikt (??!) om tot den binenlandsche vrede te leiden, die zoozeer door alle weldenkende personen, tot welke kringen zij ook behooren, gewenscht wordt. De prins sluit zijn brief als volgt:

Voordat ik overeenkomstig mijn rechten en plichten, maatregelen beraam om dien vrede te verzekeren, zou ik levendig wenschen, dat gij beraadslaagdet met de katholieke notabiliteiten, inzonderheid met het kappittel der kathedraal, en ik verzoek u, mij zoo spoedig mogelijk van het resultaat dezer beraadslagingen in kennis te stellen.

Naar de *Monde* uit Munchen verneemt hebben de afgevaardigden der katholieke partij, tengevolge van dezen brief van den prins-regent van Beieren aan den aartsbischop, besloten hun plan om dit jaar een katholiek congres te Munchen te houden, op te geven, en den prins Von Loewenstein belast, eene andere plaats van bijeenkomst uit te kiezen.

— Eene zonderling gerucht doet in de officieele kringen van Berlijn de ronde. Men zegt nl. dat de keizer het voornemen heeft te kennen gegeven, voor het einde der maand een bezoek te brengen aan Friedrichsruhe, waar hij twee dagen de gast van vorst Bismarck zou zijn.

Men wil hieruit opmaken, dat de onderhandelingen tot verzoening tot een goed einde geleid hebben, of wel dat de keizer gemakkelijker tot overeenstemming met den ex-kanselier hoopt te komen, door persoonlijk eens met hem de zaken te bespreken.

Het gerucht wordt van verschillende zijden bevestigd, terwijl de reis binnenkort plaats zou hebben.

De *Letzten Nachrichten* uit Munchen verklaart uit volkomen zekere bron vernomen te hebben, dat men te Friedrichsruhe toebereidselen maakt om keizer Wilhelm op het slot van Bismarck te ontvangen. Men heeft de twee kamers, onder den naam van „keizerskamers" bekend, in gereedheid gebracht, welke Wilhelm I placht te betrekken, als hij te Friedrichsruhe te gast was.

— Op den Oder bij Ratibor heeft een groot ongeluk plaats gehad. Op Hemelvaartsdag keerden een aantal kinderen uit de kerk te Slawikau, na dien morgen hun eerste H. Communie te hebben gedaan, naar huis terug.

De veerman gebruikte een te klein vaartuig. Zij waren echter bijna over, toen op een twintigtal schreden van den oever de pont omsloeg. Een volwassen vrouw, moeder van zes jeudige kinderen en zes en veertig kinderen raakten te water. Men hoorde en vreeselijk gegil en toen niets meer. De veerman redde zich zwemmende. Zes kinderen werden levend onder de pont uitgehaald. De anderen verdronken onder het oog harer op den anderen oever staande, jammerende ouders en van de andere kerkgangers.

— Nabij Hildesheim is de bliksem in de kerk geslagen op het oogenblik, dat de geloovigen daarbinnen verzameld waren tot bijwoning van den bidstond voor den oogst.

Er werden vier personen gedood, zes met lamheid, tien met blindheid geslagen en een aantal anderen gekwetst.

Spanje.— In den senaat is medegedeeld, dat, op verlangen der Koningin-Regentes, kwijtschelding van verdere straf is geschonken aan de generaals Daban en Salcedo, wijl thans reeds voldoende aan de eischen der discipline is voldaan.

— In den ministerraad zijn de sociale en arbeidsquæsties aan de orde geweest. Het gouvernement zal een wetsontwerp over den arbeid van vrouwen en kinderen voorstellen, te gelijk met eene regeling van de verantwoordelijkheid van werkgevers voor ongelukken. Eene commissie, uit alle partijen samengesteld, is benoemd, om rapport uit te brengen over de petities, bij gelegenheid van den 1 Mei door de werklieden ingediend.

Ook de beroemde redenaar Castelar heeft zich over de sociale politiek uitgelaten. Hij verklaarde zich tegen de tusschenkomst van den staat in de arbeidsquæstie, als in strijd met de beginselen van het liberalisme en der democratie: maar vooral, omdat zij op den duur niet aan de verwachting zou voldoen. Castelar ontkende niet, dat de werklieden gegronde grieven hadden, en dat hun streven volkomen natuurlijk en billijk was; maar hij hield het er voor, dat zij zich vergisten, als zij dachten dat het socialisme of de tusschenkomst van den staat vraagstukken konden oplossen, die aan de natuurlijke ontwikkeling der maatschappij moeten worden overgelaten; terwijl de staat alleen de roeping had, de vrijheid van allen gelijkelijk te beschermen. De regeling van den arbeid van kinderen was goed te keuren. Er zou nog moeten worden gevochten, meende Castelar, om de vrijheid en individueele rechten tegen het socialisme te verdedigen. Scherp keurde bij de socialistische politiek van den Duitschen Keizer af, die, volgens hem, alleen werd ingegeven door politieke overwegingen.

Portugal.— De Kamer van afgevaardigden verwierp een voorstel tot erkenning der voorloopige regeering van Brazilië.

Engeland.— Het voorgenomen huwelijk van Stanley schijnt lang besloten te zijn geweest. Reeds vóór Stanley's jongste reis naar Afrika had hij zich met miss Dorothe Tennant verloofd: slechts een tiental vrienden waren hiermede bekend doch zwegen, daar tot geheimhouding werd besloten. Gedurende Stanley's verblijf in Afrika waren de beiden verloofden gedurig in brief wisseling. Elke post, die brieven aanbracht voor het Emin comité, bracht er ook voor miss Tennant. Tijdens de afwezigheid van den reiziger werden haar verscheidene schoone huwilijksvoorstellen gedaan doch zij sloeg ze alle af.

Miss Tennant is eene kunstschilderes, wier werken in Engeland zeer hoog geschat worden. Zij verbleef twee jaren te Parijs als leerlinge van Carolus Douran en Henner. 't Is eene schoone vrouw, groot van gestalte, met een gelaat, *à la* Rubens. Zij stamt in rechte lijn af van Olivier Cromwell. Hare moeder was eene bekende schoonheid van Londen en Mécimée heeft haar salon in zijne brieven beschreven. Zij bezit belangrijke eigendommen in Wales.

Rusland.— Binnen kort zal te Kieuw een groot panslavisch congres gehouden worden. Uit het buitenland wordt groote deelneming verwacht, vooral uit de Balkanstaten: ook Bohemen zal er door Jong-Czechen, Hongarije door Slovakken, Gallicië door Ruthenen vertegenwoordigd zijn.

Amerika.— In het Washingtonsche Huis van afgevaardigden heeft een hevig tumult plaats gehad bij de debatten over het tarief-ontwerp. De democraat Bijnum uit Indiana viel hevig den republikein Bayne uit Pennsylvania aan, omdat deze zeker beweringen van een glasblazer Campbell tegen Bynum overgenomen had. Daarop noemde Bynum Campbell een meineedigen leugenaar en Bayne diens mondstuk, diens riool. Bynum weigerde intrekking dezer woorden, waarop hij berispt en uitgezet werd, hetgeen hij verklaarde als eene eer te beschouwen.

— De Midden-Amerikaansche statenbond, bestaande uit de 5 gemeenebesten: Guatemala, San Salvador, Honduras, Nicaragua en Costa Rica, zal den 15 September aanst. in het leven treden. De bond zal 10 jaren bestaan; daarna zullen de 5 staten ééne republiek vormen. Gedurende dien tijd zal elk jaar de president van een der 5 gemeenebesten het hoofd van den statenbond zijn. Een staatsraad van 5 leden (één voor elke republiek) zal den president ter zijde staan.

— Onlangs is de nieuwe haven van La Plata geopend. De rivier La Plata moest voor het leggen van die haven over eene lengte van 4200 M. uitgebaggerd en afgedamd, en het nieuwe kanaal door steenen golfbrekers tegen verzanding beveiligd worden. Hiertoe moesten afzonderlijke steengroeven worden ontgonnen, waar 600 tot 700 menschen werkten, die per spoor naar de nieuwe havenwerken moesten worden vervoerd. De kosten bedragen omstreeks 18,000,000 dollars. Het werk werd uitgevoerd onder leiding van den Nederlandschen ingenieur J. A. A. Waldorp.

Egypte. — Uit Zanzibar wordt gemeld, dat de Duitschers te Kilwa. eene menigte nieuwe slavenketenen hebben gevonden, waaruit blijkt, welke een uitgebreide slavenhandel er bestond. De Koning van Mwanga is door Kalema met hulp van Arabieren uit de hoofdstad verdreven en naar eene sterke positie op het eiland Sesse terug getrokken. Indien dit gerucht zich bevestigt, zou het voor de missie der Witte Paters en voor het beschavingswerk en het onderdrukken van den slavenhandel allertreurigst wezen.

Servie. — Het conflict, dat onlangs tusschen Servië en Bulgarije ontstond naar aanleiding der houding van den Bulgaarsche vertegenwoordiger te Belgrado, is afgeloopen met de vervanging van dien agent door den prefect van Philippopolis, den heer Dimtroff. Hij is benoemd in naam van de Bulgaarsche Regeering en niet van vorst Ferdinand. De heer Stanbouloff schijnt wel pogingen gedaan te hebben, om het laatste tot stand te brengen, maar zij zijn afgestuit op den onwil der Servische Regeering, die ten believe van Rusland den Coburgschen prins niet

als vorst van Bulgarije wil erkennen. Uit weerwraak hierover heeft de minister den nieuwen vertegenwoordiger nu niet bij het Servische regentschap maar bij de regeering van Servië geaccrediteerd, zoodat de heer Dimitroff niet in plechtige audiëntie door de regenten zal worden ontvangen.

NOTICIANAN DI CABEL.

Ricibi dia 14 di Junio.

Paris.—Cártanan di Varsovia ta doena noticia di grandi incendio cerca stad; 400 cas a kimá i tabatin 10 morto. Nan ta bisa koe Czar di Rusia lo publica un decreto pa imponé donjonan di trabao obligacion di indemnizá e trabadonan koe haya herida na trabao.

New York.—Trabaonan di Nicaragua ta marcha bon.

Londres.—Nan ta papia di grandi desorden den di distritonan di minanan Urales.

E barcoe di Cánada cogé na Victoria (Australia) tabatin chino abordo pa Estados Unidos.

Berlin. Nobo ta corre koe salud di Emperador Wilhelm a debilita na consecuencia dje caída fo di wagen.

Von Caprivi a caba di pasa nota nan diplomática na cortenan di Europa pa sigurá koe e opinionnan koe Bismacrk a expresá ta cos dje mes i no di Gobierno alemán; koe e príncipe no ta nada más sino un súbdito di Emperador, sin influencia den direccion di asuntonan político.

Ricibi dia 15 di Junio.

Paris.—Mr. Ribot a informá comisión di Cámara di diputadonan koe belasting riba extranheronan bibá na Francia ta na contradiccion coe tratadonan koe ta existi, di modi koe él no por ta establecé.

Nan ta bisa koe Alemania a caba di firma un tratado comercial coe Marrueco.

Londres.-Conservadonan a reuni bao di presidencia di Marqués di Salisbury pa nan huzga marcha di asuntonan den parlamento.

Marques di Salisbury a anunciá koe gobierno lo no abandoná e leynan koe ta na discusión.

Subsecretario di Relacionnan Exterior a informá Cámara koe Portugal a aceptá e arbitrahe koe Inglaterra i Estados Unidos a proponé riba e cuestión di ferrocarril di La Goa.

Recibi dia 17 di Junio

Paris.— Pa lo ke nan ta bisa, gobierno di Francia i él di Spanja a entendé otro, visto koe Carnot i la reina regenta tabatin un entrevista na San Sabastian.

Tin posibilidad koe Francia haci un tratado di comercio coe Italia.

Estado di finanzas di Francia ta favorable i nan tin confianza den institucionnan republicana.

Londres.— Na recepcion dje delegadonan di Hungria, emperador di Austria a doena di conocé, koe él tin confianza den actual estado di Europa, i koe *triple alianza* ta di mihor garántia pa paz europea.

Recibi dia 19 di Junio.

Paris.— Gobierno frances a corta comunicacion coe Spanja, pa motiboe di enfermedad na e tera ayi.

Madrid.— E epidemia koe ta reina na Madrid i koe nan ta kere ta cholera, a rebentá ta un luna caba na e aldea Rugot. Gobernador dje lugar ayi a coeri bai sin participá autoridadnan nada dje enfermedad.

Gobierno a toema medidanan seria pa cortá toer comunicacion koe e otro provincianan di Spanja.

Londres.— Suscricion pa conversion di debe di Egipto ta 20 bé cubrí.

Inglaterra i Alemania a entendé coe otro en cuanto arreglo di frontera di nan posesionnan na Africa.

VERSCHEIDENHEDEN.

Uit Amerika komt een vermakelijk verhaal. Men is daar weinig op Chineezen gesteld. Eenige tijd geleden wilde een hunner van de Vereenigde Staten naar Canada verhuizen en wandelde dus over de brug over de Niagara. Aan het einde gekomen, eischten de beambten van de Dominion 6o dollars van hem, die hij niet bezat. Hij besloot dus maar meer terug te wandelen naar den oever, dien hij pas verlaten had; maar daar verklaarden de Amerikaansche beambten, dat zij veel te blij waren hem kwijt te wezen, dan dat zij hem weder zouden toelaten. De ongelukkige Chineez kampeert nu midden op de brug, en aan beide oevers gaat men weddingschappen aan, hoelang hij het daar zal uithouden. Hij heeft daar volstrekt geen gebrek aan frissche lucht.

Alvorens zich aan boord van het stoomschip naar Corsica in te schepen, vertoefde de President der Republiek van Frankrijk in de havenstad Toulon, waar hij het voorwerp was eener eigenaardige ovatie. Toen hij aldaar op het balcon van de prefectuur verscheen, wenkte het volk hem naar beneden te komen, en nauwelijks was Carnot op de straat gekomen, of men tilde hem op de schouders en voerde hem in triumf het plein over onder het roepen van: leve de Republiek.

ADVERTENTIEN.

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

Doet "Pt° España (Trinidad) aan, om passagiers en mails aan wal te plaatsen en in te nemen.

1890.	Philadelphia	Venesuela.	Caracas.	Philadelphia	Venesuel.	Caracas.
Vertrekt van NEW YORK....	April 30	Mei 10	Mei 22	Juni 3	Juni 14	Juni 26
Komt aan te CURAÇAO	Mei 7	„ 16	„ 28	„ 10	„ 20	Juli 2
Vertrekt van „	„ 8	„ 17	„ 29	„ 11	„ 21	„ 3
Komt aan te PTO. CABELLO	„ 9	„ 18	„ 30	„ 12	„ 22	„ 4
Vertrekt van „	„ 9	„ 19	„ 30	„ 12	„ 23	„ 4
Komt aan te LA GUAYRA..	„ 10	„ 20	„ 31	„ 13	„ 24	„ 5
Vertrekt van „ ..	„ 14	„ 24	Juni 6	„ 17	„ 28	„ 12
Komt aan te PTO. CABELLO	„ 15	„ 25	„ 7	„ 18	„ 29	„ 13
Vertrekt van „	„ 15	„ 26	„ 7	„ 18	„ 30	„ 14
Komt aan te CURAÇAO	„ 16	„ 27	„ 8	„ 19	Juli 1	„ 15
Vertrekt van „	„ 17	„ 28	„ 10	„ 20	„ 2	„ 16
doet LA GUAYRA aan	„ 18	„ 29	„ 11	„ 21	„ 3	„ 17
doet PORT SPAIN aan	*	„ 30	„ 12	*	„ 4	„ 18
Komt aan te NEW-YORK..	„ 25	Juni 5	„ 18	„ 28	„ 10	„ 24

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO....	8	Mei 18	Mei 28	Juni 11	Juni 21	Juli 4
Komt aan te MARACAIBO....	9	19	29	12	22	4
Vertrekt van "	15	27	Juni 8	18	30	13
Komt aan te CURAÇAO......	16	28	9	19	Juli 1	15

Stoomschip Mérida.

Vertrekt van CURAÇAO.....	Mei 8	Mei 18	Mei 28	Juni 11	Juni 21	Juli 3
Komt aan te CORO......	9	19	29	12	22	4
Vertrekt van „	15	27	Juni 8	18	30	14
Komt aan te CURAÇAO....	16	28	9	19	Juli 1	15

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

De passagiers die op den 22 Mei, en 3 en den 26 Juni uit New-York naar Pt° España vertrekken, zullen op Curaçao overschepen en acht dagen daarna de plaats hunner bestemming bereiken.

* Het Stoomschip *Philadelphia* zal Pto. España niet aan doen.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten op Curaçao.